

Robert Holl eindigt hartverscheurend

door HENK SLIK

DEVENTER – Robert Holl (bas-bariton) en Rudolf Jansen (piano) met 'Schwanengesang' en enkele andere liederen van Schubert. Deventer Schouwburg, 1 maart.

Ze zijn liedspecialisten, Robert Holl en Rudolf Jansen, en vormen al jarenlang een duo. Hun voorliefde voor Schubert delen ze met illustere executanten als Dietrich Fischer-Dieskau, Peter Schreier, Gerald Moore en Graham Johnson. En ze laten er geen misverstand over bestaan dat ze technisch uitstekend toegerust zijn. Holl voegt daar een opera-achtige uitstraling aan toene lijkt soms op een 'halve dirigent' van zijn eigen bijdrage.

Door zijn romantische inslag en zijn niet-gezochte vrijgezellenbestaan stond ook de deur naar de ziel van Schubert wagenwijd open voor dichters die uitdruk-

king gaven aan hun gevoelens over verliefdheid, verlangen en verdriet. Vooral toen hij in zijn laatste jaren door slechte voeding en overwerktheid aan flinke depressies leed. Ook de dood van de bewonderde Beethoven – die hem, net als het kringetje kunstenaars waar de componist graag in vertoefde, voor een muzikaal genie hield - miste zijn uitwerking niet.

Dat verklaart dat de laatste liederen, posthuum tot cyclus verheven – letterlijk en figuurlijk zijn 'Schwanengesang' - vanwege de eenheid van stijl en stemming, vooral het verdriet benadrukken. De 'cyclus' is befaamd omdat muzikale en literaire gedachten met elkaar vergroeid zijn.

Zo moet de zangsolist in staat zijn de veelheid aan gevoelens die verwerkt zijn in de gedichten van Rellstab, Heine en Seidl genuanceerd aan de oppervlakte

te brengen. En de pianist moet de legio mogelijkheden om bepaalde zinsneden of woorden muzikaal te illustreren weten uit te buiten. Daar slagen beiden in het algemeen uitstekend in.

De fraaie bas-bariton van Holl is op zijn mooist in de diepte en in het middenregister en lijkt minder geschikt voor luchtigheid. De mini-drama's zoals 'In der Ferne', 'Der Doppel-gänger', en als uitschieter 'Der Atlas', waarin hij het zelfbeklag eruitsmijt, maken daarom de meeste indruk.

Wellicht ook dat daarom de volgorde van 'Schwanengesang' zo is aangepast om met drie hartverscheurende liederen te kunnen besluiten. Klankerupties à la Fischer-Dieskau worden niet gezocht, al is de voortreffelijke begeleider af en toe wat stormachtiger dan de zangsolist.